

130/11/A/2005

WYROK

z dnia 6 grudnia 2005 r.

Sygn. akt SK 33/04*

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Wiesław Johann – przewodniczący
Marian Grzybowski
Marek Mazurkiewicz – sprawozdawca
Janusz Niemcewicz
Bohdan Zdziennicki,

protokolant: Krzysztof Zalecki,

po rozpoznaniu, z udziałem skarżącego oraz Sejmu, Ministra Obrony Narodowej i Prokuratora Generalnego, na rozprawie 6 grudnia 2005 r., skargi konstytucyjnej Ryszarda Płaczkowskiego o zbadanie zgodności:

- 1) art. 5 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66 ze zm.) i art. 36 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693 ze zm.) rozumianych w ten sposób, że przepisy te wykluczają możliwość uwzględnienia w podstawie wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej stawki dodatku specjalnego należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym żołnierzom zawodowym pozostającym w dyspozycji organu wojskowego w dniu zwolnienia ze służby, z art. 67 ust. 1 w związku z art. 32 Konstytucji,
- 2) § 1 pkt 5 lit. a i c zarządzenia nr 73 Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 października 1997 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o uposażeniu żołnierzy (Dz. Rozk. MON, poz. 161) oraz § 1 pkt 7 i § 2 ust. 1 zarządzenia nr 74 Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 października 1997 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy (Dz. Rozk. MON, poz. 162) w zakresie, w jakim przepisy te cofają prawo wyboru stawki dodatku specjalnego dla żołnierzy zajmujących ostatnie stanowisko służbowe przed 31 grudnia 1997 r., jeżeli nie pozostawali oni w dniu wejścia w życie zarządzenia w okresie wypowiedzenia stosunku służbowego lub w odniesieniu do których nie został wydany rozkaz o zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej, a także § 35 w związku z § 9 oraz § 36, § 39 i § 40 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 października 2000 r. w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy (Dz. U. Nr 90, poz. 1005 ze zm.) w zakresie, w jakim pomijają żołnierzy zwolnionych ze służby w okresie od 1 lipca 1999 r. do dnia wejścia w życie rozporządzenia, poprzez nienadanie mu mocy obowiązującej od 1 lipca 1999 r., lecz od 1 lipca 2000 r. (§ 39), z art. 2,

* Sentencja została ogłoszona dnia 19 grudnia 2005 r. w Dz. U. Nr 248, poz. 2102.

art. 5, art. 64 ust. 2, art. 67 ust. 1 i art. 32 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji,

o r z e k a:

Art. 5 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 65 i Nr 130, poz. 1085) w związku z art. 36 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693, Nr 153, poz. 1271, Nr 166, poz. 1363 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1609 i Nr 179, poz. 1750 oraz z 2005 r. Nr 122, poz. 1025) jest zgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto p o s t a n a w i a:

na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z 2000 r. Nr 48, poz. 552 i Nr 53, poz. 638 oraz z 2001 r. Nr 98, poz. 1070) umorzyć postępowanie w pozostałym zakresie ze względu na niedopuszczalność wydania orzeczenia.

UZASADNIENIE:

I

1. W skardze konstytucyjnej z 17 lutego 2004 r. Ryszard P. zarzuca, że art. 5 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66 ze zm., dalej: ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym) i art. 36 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693 ze zm., dalej: ustawa o uposażeniu żołnierzy), wykluczając możliwość uwzględnienia w podstawie emerytury stawki dodatku specjalnego na ostatnio zajmowanym stanowisku, żołnierzom zawodowym pozostającym w dyspozycji organu wojskowego w dniu zwolnienia ze służby, naruszają art. 67 ust. 1 w związku z art. 32 Konstytucji. Zaskarżone przepisy art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym i art. 36 ustawy o uposażeniu żołnierzy stały się zdaniem skarżącego podstawą rozstrzygnięcia naruszającego jego konstytucyjne prawa do zabezpieczenia społecznego i równego traktowania. Określone rozumienie przepisów miało wpływ na mniej korzystny sposób ustalenia wysokości przysługującej mu emerytury. Skarżący, jako wzorzec kontroli, wskazał art. 67 ust. 1 w związku z art. 32 Konstytucji.

Ponadto skarżący wskazuje na przepisy rozporządzenia i zarządzeń Ministra Obrony Narodowej dotyczących wykonania ustawy o uposażeniu żołnierzy, które zdaniem skarżącego, sytuują jego nierówność w ustaleniu dodatku do uposażenia w stosunku do innych żołnierzy zawodowych znajdujących się w porównywalnej sytuacji i naruszają jego prawa do korzystniejszego ukształtowania wysokości emerytury, co narusza jego konstytucyjne prawa wynikające z przepisów art. 2, art. 5 art. 31 ust. 3, art. 32, art. 64 ust. 2 i art. 67 ust. 1 Konstytucji.

Ponadto zarzuca, że niektóre przepisy wykonawcze wydane w celu wykonania ustawy o uposażeniu żołnierzy są niezgodne z art. 2, art. 5, art. 64 ust. 2, art. 67 ust. 1 i art. 32 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Zdaniem skarżącego przepisy te naruszają jego konstytucyjne prawo do zabezpieczenia społecznego (art. 67 ust. 1 Konstytucji), ochrony praw majątkowych (art. 64 ust. 2 lub art. 2 i art. 5 Konstytucji), zaufania obywatela do

państwa i stanowionego przez nie prawa oraz zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji) oraz prawo do równego traktowania obywateli (art. 32 Konstytucji).

Ryszard P. do 9 grudnia 1997 r. zajmował stanowisko Szefa Wydziału – Radcy Prawnego Biura Ochrony Rządu i z tym dniem został przeniesiony do dyspozycji Szefa Biura Ochrony Rządu, a następnie 9 grudnia 1998 r. do dyspozycji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Minister, z dniem 30 kwietnia 2000 r., zwolnił go ze służby wojskowej na skutek wypowiedzenia stosunku służbowego dokonanego przez skarżącego. Decyzją z 31 maja 2000 r. Wojskowe Biuro Emerytalne przyznało skarżącemu emeryturę, przyjmując jako podstawę uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym należne za ostatni miesiąc służby, tj. kwiecień 2000 r. Wysokość dodatku stałego i miesięcznej równowartości nagrody rocznej ustalono na 35,24% (następnie skorygowane na 35,35%) uposażenia zasadniczego. Od tej decyzji skarżący odwołał się do Sądu Okręgowego, który wyrokiem z 4 grudnia 2001 r. zmienił zaskarżoną decyzję, przyjmując wskaźnik dodatku w wysokości 41,51% uposażenia, wyliczając go w oparciu o wysokość dodatku z ostatnich 12 miesięcy służby na stanowisku Szefa Wydziału – Radcy Prawnego BOR, tj. za okres od grudnia 1996 do listopada 1997 r. Na skutek wniesionej przez Wojskowe Biuro Emerytalne apelacji, Sąd Apelacyjny, wyrokiem z 16 października 2003 r., uchylił wyrok Sądu Okręgowego, dzieląc stanowisko Wojskowego Biura Emerytalnego, że podstawą wyliczenia emerytury winno być uposażenie wraz z dodatkami za ostatni miesiąc służby, tj. kwiecień 2000 r. Zdaniem Sądu Apelacyjnego powoływanie się skarżącego na zasadę przyjętą przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 8 maja 2000 r. (sygn. SK 22/99, OTK ZU nr 4/2000, poz. 107), dotyczącą art. 53 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, zgodnie z którą dodatek specjalny należy wyliczać jako średnią z 12 miesięcy służby na ostatnio zajmowanym stanowisku, dotyczył rewaloryzacji świadczeń i nie dotyczy przypadku skarżącego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Wojskowe Biuro Emerytalne prawidłowo zastosowało art. 5 ustawy o uposażeniu emerytalnym, przyjmując że podstawę wymiaru emerytury stanowi uposażenie należne za ostatni miesiąc służby.

2. Prokurator Generalny w piśmie z 10 września 2004 r. przedstawił stanowisko, że art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym jest zgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 32 Konstytucji, a w pozostałym zakresie wniósł o umorzenie postępowania ze względu na niedopuszczalność orzekania.

Art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, ustanawiając przysługujące żołnierzowi zawodowemu prawo do emerytury, stanowi realizację konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego wynikającego z art. 67 ust. 1 Konstytucji. Przepis ten nie wprowadza żadnych różnicowań w traktowaniu żołnierzy zawodowych przechodzących na emeryturę. Zarzut naruszenia zasady równości, wyprowadzony przez skarżącego z faktu nieobjęcia go przepisami rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej wydanego po przejściu skarżącego na emeryturę, nie może mieć wpływu na ocenę konstytucyjności art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym.

Rozstrzygnięcie, które było podstawą skargi dotyczy wysokości emerytury a nie wysokości uposażenia. Zdaniem Prokuratora Generalnego przepisy dotyczące uposażenia nie były przedmiotem ostatecznego rozstrzygnięcia przez sąd ani organ administracyjny.

Z tych względów zachodzą przesłanki do umorzenia postępowania na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym.

3. Marszałek Sejmu w piśmie z 25 lutego 2005 r. zajął stanowisko, że art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym jest zgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 32 Konstytucji

oraz iż art. 36 ustawy o uposażeniu żołnierzy nie jest niezgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 32 Konstytucji.

Zdaniem Marszałka Sejmu różnicowanie emerytur wynikające z różnic w uposażeniu nie może stanowić przesłanki o niezgodności art. 5 ustawy o zabezpieczeniu emerytalnym z powołanymi w skardze przepisami Konstytucji. Natomiast art. 36 ustawy o uposażeniu żołnierzy jako nie budzący wątpliwości interpretacyjnych, dotyczący wysokości uposażenia a nie emerytury, nie może być rozpatrywany w stosunku do wzorca wynikającego z konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego zawartego w art. 67 ust.1 Konstytucji.

4. Minister Obrony Narodowej w stanowisku z 27 lipca 2004 r. stwierdził, że w okresie służby skarżącego w BOR, występował dodatek specjalny o charakterze uznaniowym i motywacyjnym, którego wysokość nie mogła przekraczać 40% uposażenia. Dla celów emerytalnych jego wysokość określana była jako średnia z ostatnich 12 miesięcy, licząc do uposażenia za ostatni miesiąc służby. Od 1 stycznia 1998 r. uległy zmianie przepisy o dodatku, który został przekształcony w dodatek o stałej miesięcznej wysokości, dla żołnierzy BOR ustalony na poziomie 34% uposażenia.

Zgodnie z nowymi przepisami, obowiązującymi w dniu przejścia skarżącego na emeryturę, podstawą obliczenia należności przysługujących żołnierzowi zawodowemu przechodzącemu na emeryturę, stanowi uposażenie wraz z dodatkiem o charakterze stałym należne za ostatni miesiąc zajmowania stanowiska służbowego. Przepisy te zostały zastosowane w stosunku do skarżącego.

W piśmie z 15 czerwca 2005 r. Minister Obrony Narodowej podtrzymał uprzednio zajęte stanowisko i wyjaśnił, że ustawowe określenie „pozostawania bez przydziału służbowego” obejmuje również stan „pozostawania w dyspozycji organu wojskowego”. Jednocześnie stwierdził, iż gdyby skarżący „nadał pełnił (do dnia zwolnienia ze służby) zawodową służbę wojskową na stanowisku służbowym Szefa Wydziału – Rady Prawnego w Biurze Ochrony Rządu, to jego uposażenie byłoby identyczne z uposażeniem jakie otrzymywał w okresie pozostawania w dyspozycji”.

Minister wniósł o umorzenie postępowania, na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, ze względu na to, że zarządzenia: Nr 73/MON i Nr 74/MON Ministra Obrony Narodowej utraciły moc prawną z dniem 1 lipca 2000 r., a art. 36 ustawy o uposażeniu żołnierzy z dniem 1 lipca 2004 r. utracił moc w stosunku do żołnierzy zawodowych.

II

Na rozprawę 6 grudnia 2005 r. stawili się skarżący, przedstawiciel Sejmu, Ministra Obrony Narodowej i Prokuratora Generalnego. Podtrzymali oni stanowiska wyrażone wcześniej na piśmie oraz udzielili obszernych wyjaśnień składowi orzekającemu.

III

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie rozważał zakres ochrony konstytucyjnej prawa do zabezpieczenia społecznego wynikający z art. 67 ust. 1 Konstytucji.

W uzasadnieniu wyroku z 8 maja 2000 r., w sprawie o sygn. SK 22/99 (OTK ZU nr 4/2000, poz. 107), wywiódł m.in.: „Świadczenia emerytalno-rentowe stanowią z całą pewnością formę realizacji gwarantowanego w art. 67 ust. 1 Konstytucji prawa do

zabezpieczenia społecznego. Przy kształtowaniu zakresu tego prawa ustawodawca musi uwzględnić wynikający bezpośrednio z zasady sprawiedliwości społecznej postulat zachowania słuszných, sprawiedliwych proporcji pomiędzy wielkością emerytury, będącej z samej nazwy świadczeniem «zasłużonym» a rozmiarami «zasługi» wyznaczonymi przede wszystkim przez długość okresu aktywności zawodowej prowadzącej do nabycia prawa do emerytury oraz dochody osiągane w ramach tej aktywności. Ustawodawca związany jest także wynikającym z zasady równości obowiązkiem jednakowego traktowania świadczeniobiorców charakteryzujących się jednakową cechą istotną».

Podstawą skargi konstytucyjnej jest zarzut dotyczący ustalenia wysokości emerytury, mogący podlegać kontroli konstytucyjnej.

2. Kwestionowany przez skarżącego art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy emerytalnych oraz ich rodzin ustanawia zasadę: „Podstawę wymiaru emerytury lub renty inwalidzkiej stanowi uposażenie należne na ostatnio zajmowanym stanowisku (...)”. Definiujący użyte w art. 5 pojęcie „uposażenia” przepis art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, obowiązujący w dniu ustalenia emerytury skarżącego, stanowił że uposażenie, w rozumieniu ustawy to: „uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym i nagrodą roczną lub premią, należne żołnierzowi stosownie do przepisów o uposażeniu żołnierzy”. Ustawa o uposażeniu żołnierzy w odnoszącym się wówczas do żołnierzy zawodowych, art. 36 stanowiła: „W okresie choroby, urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych albo pozostawania bez przydziału służbowego żołnierz zachowuje prawo do pobieranego ostatnio uposażenia i innych należności pieniężnych, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na wysokość uposażenia zasadniczego lub na prawo do dodatków i innych należności”. Obie te regulacje są ze sobą ściśle związane.

Jak wyjaśnia w swoim stanowisku Minister Obrony Narodowej użyte w ustawie o uposażeniu żołnierzy pojęcie „pozostawania bez przydziału służbowego” oznaczało „pozostawanie żołnierza w dyspozycji”. Oznacza to, że żołnierz pozostający w dyspozycji zachowywał prawo „do pobieranego ostatnio uposażenia i innych należności pieniężnych, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na wysokość uposażenia zasadniczego lub na prawo do dodatków i innych należności”. Skarżący, pozostając w dyspozycji Ministra, otrzymywał uposażenie, dodatek i inne należności tak jakby do ostatniego dnia służby pozostawał na stanowisku Szefa Wydziału – Radcy Prawnego BOR. Oznacza to, że pozostając w dyspozycji skarżący otrzymywał uposażenie spełniające warunki wskazane w art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym w związku z art. 36 ustawy o uposażeniu żołnierzy, tj. „uposażenie należne na ostatnio zajmowanym stanowisku”.

3. Podnoszone przez skarżącego argumenty o niekorzystnym ustaleniu wysokości dodatku ponieważ dotyczą okresu „przypadającego na okres bierności zawodowej” oraz że w dniu zwolnienia ze służby „nie zajmował stanowiska służbowego”, nie znajdują zdaniem Trybunału, prawnego uzasadnienia.

Wyznaczenie żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe, zgodnie z obowiązującym wówczas prawem (art. 35 ust. 5 w związku z art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, Dz. U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.) następuje w drodze decyzji administracyjnej podjętej przez właściwy organ wojskowy. W przypadku skarżącego, żołnierza zawodowego w stopniu pułkownika pełniącego służbę w jednostce wojskowej podporządkowanej Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, wyznaczenie na stanowisko służbowe następowało decyzjami tegoż Ministra. Zarówno wyznaczenie skarżącego na stanowisko Szefa

Wydziału – Rady Prawnego, jak przeniesienie do dyspozycji początkowo Szefa Biura Ochrony Rządu, a następnie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji następowało decyzjami Ministra.

Zgodnie z Uchwałą Sądu Najwyższego z 12 lipca 2005 r. (sygn. akt II UZP 5/05) przez określone w art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pojęcie „na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym” należy rozumieć stanowisko, które żołnierz zawodowy zajmował zgodnie z wyznaczeniem przez Ministra. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wywiódł, iż użyte w tym przepisie terminy „uposażenie” i „zajmowane stanowisko” są pojęciami prawnymi, których znaczenie zostało określone w przepisach regulujących prawny stosunek zawodowej służby wojskowej w sposób ściśle obowiązujący. Trybunał Konstytucyjny podziela w tym przedmiocie stanowisko Sądu Najwyższego.

Zgodnie z przepisami ustawy o uposażeniu żołnierzy skarżący, pozostając w dyspozycji, otrzymywał uposażenie takie jak na ostatnio zajmowanym stanowisku. Ustawa o uposażeniu żołnierzy nakazywała uwzględniać powstałe w tym okresie zmiany mające wpływ na wysokość uposażenia zasadniczego lub prawo do dodatków i skarżący tych zmian nie kwestionuje. W czasie pozostawania skarżącego w dyspozycji zmienił się charakter i sposób ustalania dodatku specjalnego. Od 1 stycznia 1998 r. żołnierze zawodowi otrzymują ten dodatek w wysokości jednoznacznie określonego procentu kwoty przysługującego im uposażenia zasadniczego. Oznacza to, że od tej daty dodatek nie jest już, świadczeniem o charakterze uznaniowym. Taki stały dodatek otrzymywał skarżący w ostatnim miesiącu służby (w kwietniu 2000 r.) i taki dodatek, zgodnie z prawem, został uwzględniony przy ustalaniu wysokości należnej mu emerytury.

Podnoszone przez skarżącego argumenty co do zasad obliczania wysokości dodatku specjalnego z powołaniem się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 maja 2000 r. (sygn. SK 22/99, OTK ZU nr 4/2000, poz. 107) dotyczące waloryzacji emerytur, nie znajdują zastosowania w rozpatrywanej sprawie, ze względu na utratę mocy obowiązującej przepisów powoływanych w sprawie SK 22/99 oraz ze względu na zmianę charakteru dodatku z uznaniowego na obligatoryjny, o stałej miesięcznej wysokości, w przepisach obowiązujących w okresie gdy skarżący nabywał uprawnienia emerytalne.

4. Trybunał Konstytucyjny nie podziela zarzutu skarżącego, że przepisy wykonawcze Ministra Obrony Narodowej dotyczące zmiany charakteru dodatku z uznaniowego na stały naruszały jego prawa do uposażenia przez mniej korzystne określenie wysokości dodatku w okresie pozostawania w dyspozycji, w stosunku do innych żołnierzy znajdujących się w porównywalnej sytuacji. Żołnierz pozostający w dyspozycji pozostaje w czynnej służbie i do takich żołnierzy należy odnosić sytuację skarżącego. Natomiast skarżący odnosi swoją sytuację do żołnierzy, którzy w dniu wejścia w życie nowych przepisów, pozostawali w okresie wypowiedzenia służby i z oczywistych powodów nie mogli ich objąć nowe regulacje dotyczące dodatku.

Jeżeli skarżący uważał, że nowe przepisy w zakresie dodatku specjalnego dla żołnierzy pozostających w dyspozycji, były mniej korzystne w stosunku do żołnierzy którzy pozostawali w okresie wypowiedzenia, to jako żołnierz zawodowy, który w dniu przeniesienia w stan dyspozycji – tj. 9 grudnia 1997 r., posiadał uprawnienia do emerytury, mógł wcześniej wypowiedzieć stosunek zawodowej służby wojskowej i nabyć prawo do korzystniejszej – w jego ocenie – podstawy wymiaru świadczeń. Fakt, iż nie skorzystał z tych możliwości pozostawał w granicach wyboru skarżącego, który wyboru tego nie dokonał.

5. Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że uwzględnianie przy ustalaniu prawa do emerytury żołnierzy zawodowych, pozostających w dyspozycji organu wojskowego uposażenia otrzymywanego w ostatnim miesiącu służby, nie narusza prawa do zabezpieczenia społecznego (art. 67 ust 1 Konstytucji) ani zasady równości (art. 32 Konstytucji).

Przyjęte w art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym w związku z art. 36 ustawy o uposażeniu żołnierzy rozwiązanie, zgodne z zasadą wyrażoną w art. 17, art. 18 i art. 36 ustawy o uposażeniu żołnierzy, gwarantuje żołnierzom zawodowym o wiele korzystniejsze, od przyjętych w powszechnym systemie emerytalnym, proporcje między wysokością emerytury a wynagrodzeniem z okresu aktywności zawodowej. Wypełnia gwarancje dotyczące wysokości emerytury wynikające z art. 67 ust. 1 Konstytucji w sposób pełniejszy niż to ma miejsce w stosunku do innych grup zawodowych w Polsce.

Art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym w związku z art. 36 ustawy o uposażeniu żołnierzy nie narusza też konstytucyjnej zasady równości. Z art. 32 Konstytucji wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa charakteryzujących się istotną (relewantną) cechą, bez zróżnicowań dyskryminujących bądź faworyzujących (por. uzasadnienie wyroku z 28 maja 2002 r., sygn. P 10/01, OTK ZU nr 3/A/2002, poz. 35). Wspomniany przepis ustanawia jednakową zasadę dla wszystkich żołnierzy zawodowych przechodzących na emeryturę i nie wprowadza żadnych elementów faworyzujących ani dyskryminujących. Trybunał nie może podzielić zarzutów skarżącego dotyczących wysokości jego dodatku przy ustalaniu emerytury. W okresie pozostawania skarżącego w dyspozycji charakter dodatku uległ zmianie z uznaniowego na stały, czego skarżący nie kwestionuje. Zmieniony stały dodatek otrzymywał skarżący w ostatnim, ponad dwuletnim okresie służby. Taki też dodatek zgodnie z prawem został uwzględniony w wymiarze emerytury skarżącego. Powoływanie się skarżącego na przepisy rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z 10 października 2000 r. w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy (Dz. U. Nr 90, poz. 1005) nie mogło mieć wpływu na sytuację skarżącego ponieważ rozporządzenie dotyczy dodatków do uposażenia żołnierzy przyznawanych po dniu 1 lipca 2000 r., kiedy skarżący był już na emeryturze.

6. Skarga konstytucyjna ma charakter konkretny. Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji, każdy czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone ma prawo wnieść skargę w sprawie zgodności przepisu prawnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji orzekł o jego wolnościach lub prawach albo obowiązkach określonych w Konstytucji. W świetle powyższego przepisu, a także unormowań ustawowych, precyzujących zasady, na jakich dopuszczalne jest korzystanie z tego środka ochrony praw, stwierdzić należy, że jedynym dopuszczalnym przedmiotem skargi jest przepis prawny wykazujący podwójną kwalifikację. Po pierwsze, musi być on podstawą wydanego przez sąd lub organ administracji publicznej ostatecznego orzeczenia, naruszającego prawa podstawowe skarżącego. Po drugie, przyczyna takiego naruszenia tkwić winna w normatywnej treści uregulowania, które skarżący czyni przedmiotem wnoszonej skargi konstytucyjnej. Tak określony przedmiot skargi determinuje również cel korzystania z tego środka ochrony praw i wolności. Jest nim eliminacja z systemu prawa normy prawnej, której niezgodność z Konstytucją stwierdzi Trybunał.

Z akt sprawy (wyrok Sądu Apelacyjnego) wynika, że przedmiotem rozpoznania przez sąd było prawo do świadczenia emerytalnego wynikające z art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym w związku z art. 36 ustawy o uposażeniu żołnierzy i to prawo w wyniku skargi skarżącego może być skutecznie kontrolowane przez Trybunał Konstytucyjny. Zgodnie z art. 5 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, zarówno jego literalnym brzmieniem, jak i ustaloną praktyką jego stosowania przez organy administracji

wojskowej i sądy (por. powołane orzeczenie Sądu Najwyższego) podstawą wymiaru emerytury żołnierza zawodowego jest wynagrodzenie, w tym dodatek specjalny, za ostatni miesiąc służby i w tym zakresie skarga mogła być, zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji, rozpatrzona.

7. Przepisy wykonawcze Ministra Obrony Narodowej objęte skargą, jak wynika z wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie sygn. akt. IIIA Ua 536/02, nie stanowiły podstawy prawnej orzeczenia sądu i nie były przyczyną zarzucanego przez skarżącego naruszenia jego konstytucyjnych praw. Także powoływanie się skarżącego na przepisy rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z 10 października 2000 r. w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy (Dz. U. Nr 90, poz. 1005) nie mogło mieć wpływu na sytuację skarżącego ponieważ rozporządzenie dotyczy dodatków do uposażenia żołnierzy przyznawanych po dniu 1 lipca 2000 r.

W konsekwencji zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa Trybunału (por. wyrok TK z 31 stycznia 2005 r., sygn. SK 27/03, OTK ZU nr 1/A/2005, poz. 8) postępowanie w tym zakresie podlega umorzeniu zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 1 i ust 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym.

Z tych względów Trybunał Konstytucyjny orzekł, jak w sentencji.